

SĄMONINGO TIKĖJIMO METAI

Jau čia pat (1987 metais) Lietuvos Krikščionybės Jubiliejus.

Neseniai praėjęs Kazimierinis Jubiliejus mus "užpuolė" beveik netikėtai, nelauktai — nepasiruošusius, nemokančius jį atšvesti tinkamai, nesugebančius juo pasinaudoti religiniam atsigavimui ir mūsų Šventojo bei Lietuvos vardo deramam išgarsinimui. Taip neturi atsitikti su šiuo Lietuvos Krikšto Jubiliejumi. Ypač dar ir dėl to, kad čia ne vieno asmens, o visos tautos gyvenimo įvykis.

Sukaktis, minėjimas, jubiliejus — tai žvilgsnis į praeitį: žvilgsnis į nueitą kelią, į dėtą pastangą, į patirtas kliūtis bei sunkumus; pasidžiaugti pasiektais rezultatais, apgailestauti pralaimėjimus bei nesekmes, pasigėrėti kitų ryžtu ir nuveiktais darbais, o taip pat panagrinti jų padarytas klaidas...

Tačiau minėjimas, jubiliejus — ne tik žvilgsnis atgal. Tikras, sveikas, prasmingas minėjimas — tai žvilgsnis, ryžtas, pastangos, pientas ateičiai ("iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia"). Taigi jubiliejus — žvilgsnis ir žingsnis pirmyn.

Ruošiamės 600 metų Lietuvos Krikšto Jubiliejui. Taigi — žvilgsnis atgal, praeitin. Tačiau tikslu, kad "iš praeities" semtumės "stiprybės" šiai dienai ir ateičiai.

Tad labai prasmingai Lietuvos vyskupai paskelbė šiuos 1986 metus **SĄMONINGO TIKĖJIMO METAIS**.

Mūsų Ganytojai geidžia, kad mes, žvelgdami į jau visai artimą mūsų tikėjimo jubiliejų, būtume (ar taptume) "sąmoningi" krikščionys. Tuo, pirmiausia, lyg norėtų pastebėti, kad lig šiol mūsų tikėjimas nebuvo sąmoningas (ar nors nebuvo pilnai sąmoningas). Taigi, va čia metai, į s i s a m o n i n t i savo tikėjimą.

Bet ką reiškia žodžiai "sąmonė", "sąmoningumas", "įsisąmoninti"? — žodžiai, kuriuos šiame dažuose girdėsime. Tai turintys gilią prasmę terminai, kuriuos pirmiausia reikia giliau pažinti. Tam gali padėti ir Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodynas. **S a m o n é**, aptaria Žodynas, tai sugebėjimas galvoti, spręsti ir nustatyti savo santykį su tikrove.

S a m o n i n g u m a s — sugebėjimas kritiškai vertinti aplinkos reiškinius. **S a m o n i n g a s** — tai sugebantis kritiškai vertinti save ir jį supančią

S. PAULO. Laisvės Paminklo atidarymo iškilmės Vila Zelinoj: Sveikinimo žodį taria Komiteto vice-pirmininkas Jonas Valavičius, už jo rašytojas Henrikas Lošinskas; Alves ir kairėje S. Paulo miesto burmistras dr. Mario Covas. Nuotr. P. Rukšio

tikrovę. "Sąmoningas žmogus kritiškai vertina ne tik save, bet ir visa, kas darosi aplink jį". O **s a m o n é t i** — tai darytis sąmoningam, išmokti sąmoningai ir kritiškai vertinti aplinkos reiškinius. "Mokymusi mokinys įsisąmonina mokomuosius dalykus", pavyzdžiu aiškina Žodynas žodį **s a m o n é t i**. Ir priduria kitą žodžio vartojimo pavyzdį: "Reikia ne tik pačiam sąmonėti, bet ir kitus sąmoninti", būtent padėti ir kitiems tapti sąmoningais, išmokti sąmoningai ir kritiškai vertinti aplinkos reiškinius. O **k r i t i k a**, kas yra neatskiriamas "sąmonės" reiškinys, tai ko nors nagrinėjimas, vertinimas, sprendimas, nustatymas (ir nusistatymas kalbamo reikalo atžvilgiu).

Taigi Lietuvos vyskupai, mus ragindami priimti šiuos metus kaip **SĄMONINGO TIKĖJIMO METUS**, nori mus matyti **s a m o n i n g u s** (ar sąmoningesnius) savo tikėjime. Tai visi metai skirti **į s i s a m o n i n t i** — giliau

pažinti, apspręsti, vertinti tikėjimo duomenis, kritiškai nustatyti savo santykį su Kūrėju to paties tikėjimo švietime, su juo duodama malone ir su jo statomais reikalavimais.

Tai, aišku, kiekvieno asmeninis reikalas ir įsipareigojimas.

Bet, kadangi gyvename ne pavieniui, kiekvienas sau, o esime šeima, organizacija, bendruomenė, tauta — tai šis yra lygiai visų reikalas ir įsipareigojimas. Kuo sąmoningesnis tikėjime kiekvienas lietuvis, tuo sąmoningesnė šiuo atžvilgiu bus visa tauta — o kalbant apie mus: visa kolonija. Gi didesnis ir gilesnis visos kolonijos sąmoningumas padės ir atskiriems tautiečiams tapti dar sąmoningesniais.

Taigi, Lietuvos Krikščionybės Jubilėjaus Minėjimo Vyr. Komiteto raginami, skelbiame ir mes šiuos kaip **SĄMONINGO TIKĖJIMO METUS**.

Kun. Pr. Gavėnas, SDB.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metine prenumerata Brazilijoje Cr\$. 150.000 0

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 250.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetražą Cr. 10.000

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 2.500

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 200.000

I tolimes kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 200.000

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

Rašo tremtinys Povilas PEČELIŪNAS:

"Iš nieko aš neprašau paramos. Bet vis atsiranda žmonių, ir štai žiūrėk — pranešimas, kad pašte siuntinys ar banderolė... Visiems rašau, kad nesiųstu, kad nereikia, bet manęs neklauso ir tiek. Jų tarpe ir Jūs. Ir ką aš galiu padaryti? Bėlika tik padėkoti ir dar kartą priminti, kad man nieko nereikia siųsti. Juk yra daug tokių, kuriems parama žymiai labiau reikalinga. Aš dar judu, šiek tiek sugebu ir užsidirbti. Žodžiu, šiuo metu nesu nei alkanas, nei sušalęs, nei toks ligonis, kuris negalėtų savimi pasirūpinti. Aš vis galvoju, kad kitiems dar blogiau, o toks galvojimas padeda lengviau pakelti visokias negandas. Mėsiški dalykai daugiausia kenkia skrandžiui, ne dėl to, kad jie mėsiški, o dėl to, kad neturiu dantų (gal ne tiek dėl amžiaus, kiek dėl paradantozės). Viršutinėje eilėje jau treči ar ketvirtį metai nėra nei vieno, o ir apačioje kliba paskutinis "tiltelis". Čia ir yra nemaža "problema".

Tiesa. Igrime yra ne tik poliklinika, bet ir ligoninė, yra net dantų kabinetas, bet... Visa laimė, kad dar rimtai nesusirgau... O tai būtų gana tragiška, nes skirtingai nuo kitų, negalėčiau išvykti ir pasigydyti.

(...) Ko neturiu niekas atsiųsti negalės: tai Tėvynės ir paties elementariausio dalyko — oro. Iš esmės toks klimatas, koks yra Igrime, mane veikia gana neigiamai, daro tingų ir bejėgį, o taip pat aštrina visus ankstyvesnius negalavimus. (...) bet ką čia apie visokius menkniekius. Svarbiau — Tėvynė. Visa kita niekai.

1985.III.4

Vilnius. 1984 m. gruodžio 29 d. baigėsi Jono SADŪNO lygtinis nuteisimas laisvės atėmimu, privalomai įjungiant į darbą. Pagal LTSR BK 58 str. 1 d. 2 p. Jis turi būti laikomas kaip neturintis teistumo, bet gyvenime viskas atrodė kitaip.

Kai J. SADŪNAS Jonavos speckomendantūroje tvarkėsi dokumentus išėiti į laisvę, viena atsakingas pareigas einanti darbuotoja pasakė, jog KGB darbuotojai labai stengėsi, kad jam būtų iškelta nauja baudžiamoji byla, tik nepavyko tai padaryti, nes J. SADŪNAS pavyzdin-

gai dirbo. Trečiojo būrio viršininkė, milicijos kpt. Irena KRAINOVA, atsisveikinant su SADŪNU, prasitarė: "Laisvėje tau bus daug sunkiau nei pas mus speckomendantūroje".

Pirmieji sunkumai atsirado prisiregistruojant. 1985 m. sausio 3 d. kooperatyvo Nr. 9/9 pirmininkas P. ŽIUPSŪNAS užpildė prisiregistravimui reikalingas formas, J. SADŪNO žmona Marytė parašė pareiškimą pasų stalo viršininkui, kad sutinka priimti vyrą. Tą pačią dieną karinis komisariatas atidavė karinį bilietą. Sausio 7 d. pasininkė EIČKOVA pasakė, kad prisiregistravimui be J. SADŪNO, jo žmonos ir jo sesers Nijolės SADŪNAITĖS pasų dar reikia J. SADŪNO ir N. SADŪNAITĖS gimimo liudijimų. Pasų stalui prisireikė net trijų SADŪNAITĖS parašų. Darbuotojams vis ko nors trūko: tai kooperatyvo pirmininkas blogai užpildė prisiregistravimo blankas, tai trūko kokio nors parašo. Užpildytą formą Nr. 15 pasininkė atmetė ir atsinešusi naują blanką, užpildė ją savo ranka, reikalavo kad ant jos būtų ir SADŪNAITĖS parašas. Pasininkės duotą formą Nr. 15 J. SADŪNAS netyčia sugadino. Gavęs kitą blanką, užpildė savo ranka, kai užpildytus ir pasirašytus prisiregistravimo dokumentus nuėmė į pasų skyrių, pasininkė BIČKOVA pradėjo šaukti, kodėl ne jos ranka užpildyta blanka, grasino nepriimsianti dokumentų. Bet, kažkur nuėjusi ir pasitarusi, ramiai priėmė dokumentus, tik negražino SADŪNAITĖS paso, reikalaujama, kad Nijolė pati ateitų į pasų skyrių, atsinešdama įklįjavimui į pasą naujas nuotraukas.

SADŪNAS prisiregistravo per tris savaites.

Tas pats ir su įsidarbinimu. Kol neregistruotas niekas nepriima į darbą. Sausio 25 d. 22,30 val. į SADŪNŪ butą atėjo milicijos vyr. ltn. TOKRANOV ir, net nepasisveikinęs, užsipuolė šeimininką, kodėl jis dar neišdarbinęs. J. SADŪNAS ramiai paaiškino, kad pagal įstatymus jis turįs įsidarbinti per tris mėnesius. Milicininkas nebesusivaldė ir pradėjo šaukti: "Mes tau parodysim ką reiškia nedirbti"...

Pradėjus ieškoti darbo, paaiškėjo, kad dirbti pagal specialybę kelias užkirstas. Prie pašto Nr. 43 kabojo skelbimas, kad trūksta laiškinių-

ky J. SADŪNAS kreipėsi į pašto viršininką. Ji priėmė jo dokumentus ir prašė užėiti po dviejų dienų. Kai sutartu laiku J. SADŪNAS nuėjo pas viršininkę, ši, pamačiusi jį, išsigando ir pasakė kad priimti negali, nes nėra laisvų vietų, o tos pačios dienos vakare Vilniaus "Vakarinės naujienos" skelbė, kad pašto skyriams reikalingi laiškinių. Galiausiai J. SADŪNAS kreipėsi į miesto gyventojų įdarbinimo biurą, bet vėl ta pati istorija: visais duotais adresais darbo niekur negavo.

Negana to SADŪNAMS neleidžiama gauti laiškų iš užsienio. Nuo 1981 m. iki 1985 m. jie negavo nė vieno laiško iš užsienio bičiulių. SADŪNAITĖI per minėtus keturis metus iš užsienio atėjo tik du laišakai: iš Milano ir Cisona. Iš Cisona laiškas išsiųstas 1984 m. lapkričio 9 d. ant kurio kitoje pusėje užrašyta — 88 5; iš Milano išsiųstas lapkričio 19 d. su numeriu 989.

Pareigūnai įvairiausiomis progomis stengiasi sužinoti, kur yra N. SADŪNAITĖ. J. SADŪNAS, prisiregistravimo metu užklaustas apie seserį atsakė, kad sesuo yra namuose. Pareigūnai tylėjo.

SOVIETINĖJE MOKYKLOJE

Naujo žmogaus formavimo metodai ir formavimo metodai ir formos tarybinėje mokykloje

(Iš respublikos pedagogų, ateistinio darbo vadovų, pasitarimo 1904 metais kovo mėnesį Vilniuje).

LKP CK lektorius J. SAKALAUSKAS trumpai nušvietė susirinkusiems religijos padėtį Lietuvoje, pabrėždamas, kad šiuolaikiniame pasaulyje religija politizuojasi, o politika religizuojasi. Bažnyčia dangų jau iškėlė iš Kosmoso ir atkėlė į žmogaus širdį. Ji suaktyvino savo veiklą. 1983 metų vasarą Vatikanas pradėjo transliuoti savo laidas uzbekų, kirgizų ir tadžikų kalbomis. 1983 m. į Kauno Kunigų seminariją įstojo 4 baltarusių ir ukrainiečių jaunuoliai. 1984 m. kovo 29 d., šv. Kazimiero jubilėiaus proga, Popiežius sveikinime kalbėjo: "Sveikinu visus čia susirinkusius, jų šeimas, o ypač Lietuvoje dėl tikėjimo kovojančius"... Jis nepasveikino eilinių tikinčiųjų, o tik ekstremistus, kovotojus... — kalbėjo lektorius J. SAKALAUSKAS.

Lektorius prisiminė ir Adučiškio kleboną B. LAURINAVIČIŪ, apie kurį sakė, kad jis užsižiopsojo ir palindė po mašina ir tuo daug sukėlė bereikalingo triukšmo, kai tuo tarpu kasdien žūsta po kelis žmones avarijose ir niekas dėl to nepergyvena.

Lektorius aiškino, kad 1983 m. Vilniuje buvo sukviesti visų Lietuvos vyskupijų vadovai, Lietuvos pravoslavų, sentikių ir liuteronų galvos ir Kauno Kunigų seminarijos rektorius kun. V. BUTKUS. Po paskaitas vyskupai buvo

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

paraginti savo raštu kreiptis į visuomenę, kad kovotų už taiką. Jiems buvo priminti 1947 m., kai Lietuvos vyskupams buvo įsakyta kreiptis, atsisaukimu į visuomenę, kad iš miškų išeitų banditai/partizanai – red. past.), bet vyskupai rašto nerašė... Taigi, 1983 m. vyskupams buvo parodytas rašto projektas, kuriame raginame darbu ir malda prisidėti prie taikos, tačiau jie išbraukė sakinį: "Prisidėti prie Tarybų Sąjungos politikos".

J. SAKALAUSKAS teigė, kad kun. Alf. SVARINSKAS paklaustas, kodėl jis smerkia prof. V. BUTKAUS keliones į Taikos konferencijas, atsakė: "Tokia taika reikalinga bedievams, o ne tikintiesiems".

Dar vienas aktualus klausimas – kunigų pamokslai. Visoje Lietuvoje kulto kontrolės komisijos nariai išklauso pamokslus ir juos pateikia rajono ar miesto ateizmo taryboms. Pavyzdžiui, Tauragės rajono viename miestelyje kunigas pasakojo pamokslą, jog kariuomenėje jo niekas nepaklausė, ar jis nori diržo su žvaigžde sagtyje, o gal nori diržo, kurio sagtyje būtų kryžius. Tai, draugai, jau antitarybinis pamokslas – aiškino lektorius J. SAKALAUSKAS.

Šiandien labai aktualėja mokinių organizacijų problema, – tęsė paskaitą lektorius. Neteptkite davatų į pionierius ir komjaunimą, o stenkitės performuoti jų pasaulėžiūrą. Ir, pirmiausia, visa tai priklauso nuo to, ar visi pedagogai turi tvirtą materialistinę pasaulėžiūrą ir filosofinę kultūrą. Štai neseniai dvi mokytojos, išėję į pensiją, vadovauja nelegaliems vienuolynams, arba mokytojai važiuoja į kitus rajonus išklausti Mišių. Tai kokia mūsų pasaulėžiūra? – klausia susirinkusiųjų paskaitininkas.

Paliesime ir vienuolynų klausimą. Vienuolynų Lietuvoje dabar daugiau negu jų buvo tada, kai jie buvo legalūs. Kokia vienuolynų, augimo priežastis? Pirmiausia, kad nesugebame aprūpinti butais medicinos seserų ir darželių auklėtojų, jos sudaro vienuolių daugumą.

Per mažai kreipiame dėmesio į vienišą žmogų darbovietėje ir organizacijose. Jeigu 1982 m. paskelbti gerumo metais, tai reiškia, kad bažnyčia apėmė bendra humanistine apimtimi, o mums dar toli iki to...

Vilniaus VPI vyr. dėstytojas J. STANKAITIS kalbėjo apie veiksmingiausią ateistinio darbo metodą-individualų darbą su mokiniais. Individualus darbas – tai diferencijuotas darbas, pažįstant žmonių ypatumus, jų pasaulėžiūrą. Kiekvienoje mokykloje reikia sukurti darnią ir diferencijuotą, ateistinio auklėjimo sistemą. J. STANKAITIS nurodė prielaidas ateistiniam darbui.

Įveikti psichologinį barjerą tarp mokytojo ir mokinio bei jo tėvų. Mokytojo požiūris į tikintį turi būti draugiškas, neįžeidžiantis.

Giliai pažinti mokinį, jo polinkius, siekius,

kas jį žavi, liūdina, džiugina.

Svarbus pasyvaus stebėjimo metodas - diplomatiškas pokalbių metodas, kad mokinys net nepajustų provokacijos ir nejuoim atsiskleistų. Galima pateikti nekaltų klausimų: kokios šventės tau labiausiai patinka? Ko dažniausiai moko mamytė, tėvelis, senelė? Ar patinka tavo namiškiams, kai tu pasakoji apie savo veiklą mokykloje? Ką veikiate sekmadieniais, laisvalaikiu?

Kitas darbo metodas-religinių šeimų lankymas. Apsilankius stebėti, ar gavėnios ir advento metu šeimose klausomasi muzikos, kuriuo namiškiu galima remtis, auklėjant vaiką ateistiškai (dažniausiai tėvu ar vyresniuoju broliu), ar namuose yra religinės literatūros, ar dažnai lankosi kunigas, kas šeimoje religingiausias?

Ugdyti vaiko poreikį kultūrai, sportui, kinui, spektakliams ir t.t. berniukus išmokyti šokti ir stebėti, kad jie reguliariai lankytų pasilinksminimus.

Pasiekti, kad tėvai šeimoje užimtų neutralią padėtį, kad bent nevengtų, neskatintų vaikų eiti į bažnyčią ar atlikinėti religines apeigas: kad paliktų, patikėtų vaikus auklėti mokyklai.

Pasitelkti tėvų komitetą, apylinkės pirmininką, milicijos įgaliotinį ir kitus, kad viešojo opinija pasmerktų fanatikus. Be to, gali būti tėvai baudžiami už tai, kad neugdo ateistiškai sąmoningos visuomenės kūrėjų.

Rengiant ateistinius renginius, įtraukti kuo daugiau mokinių į renginio scenarijų.

Reikia organizuoti ateistinį darbą ir gyvenamajame mikrorajone, kaimo vietovėje. Verta priimti į kultūros namų chorą bažnyčioje giedantį tikintįjį. Tegul pasėdi ant dviejų kėdžių, o paskui gal ir neatsiras laiko nueiti į bažnyčią.

Ateistinės paskaitos turi būti organizuojamos ciklais, pavyzdžiui, 1983/1984 m. su devintokais praveisti paskaitų ciklą apie krikščionybės įvedimą Lietuvoje. Iki baigs vidurinę, jie bus įgiję tvirtas ideologines pažiūras.

Ateistines paskaitas organizuoti sugalvojus įdomius pavadinimus, kad jie neatbaidytų tikinčiųjų, bet juos patrauktų ir sudomintų, – aiškino susirinkusiems ateistinio darbo vadovams J. STANKAITIS.

Vilnius. RRT įgaliotinis P. ANILIONIS, aptardamas religijos padėtį Lietuvoje, aiškino: "Negalima rašyti mokinių charakteristikose, kad jis tikintis ar ne, tačiau mokytojas gudraudamas gali rašyti apie mokinio pasaulėžiūrą, kadangi (ypač aukštoji) mokykla turi žinoti būsimojo studento įsitikinimus.

Molėtai. 1984 m. lapkričio 19 d. Molėtų 1-sios vid. mokyklos III a. kl. mokiniai: Gita GUOBYTĖ, Asta STALNIONYTĖ, Vaiva MILDAŽYTĖ, Alvydas MAIGYS, Vaidas VENCLOVAS, Rimantas PAŠKEVIČIUS, Rim-

vydas VERIKAS buvo iškviešti pas mokyklos direktorių JAKŠTĄ. Kabinete jų laukė milicininkas. Prasidėjo tardymas. Mokinukai buvo tardomi apie šių metų Pirmąją Komunią: pas ją priėmė, kas ruošė vaikučius Pirmajai Komunią, kas tvarkė juos, kur mokėsi? Po tardymo visi vaikai turėjo pasirašyti.

Alytus. 1984 m. gruodžio 24 d. Alytaus miesto 54-os profesinės technikos mokyklos 17 grupės gamybinio mokymo meistrė Irena GRIŠKEVIČIŪTĖ, atsinešusi grupės sąrašą, reikalavo, kad moksleiviai pasirašytų, jog per Kalėdas, gruodžio 25 d., visi dalyvaus pamokose.

Padubysis (Kelmės raj.). 1984 m. gruodžio 28 d. Padubysyje gyvenančių PINKAUSKŲ šeimoje mirė septynių metų dukrelė Rasa-Genovaitė PINKAUSKAITĖ. Tėvai, pagal savo įsitikinimus, nutarė dukrą laidoti su religinėmis apeigomis. Apie tai sužinojęs kolūkių pirmininkas KERBEDIS įkalbinėjo PINKAUSKUS atsisakyti savo nusistatymo ir mergaitę laidoti be bažnyčios, priešingu atveju, pažadėjo neleisti mokiniams dalyvauti laidotuvėse.

Mokiniai rinkosi gyventojų ČEKANAVIČIAUS kieme, iš kur ruošėsi eiti pabudėti prie mirusios Raselės. Kolūkių pirmininkas KERBEDIS, vidurinės mokyklos mokytoja VARKALIENĖ ir dar dvi mokytojos vaikė susirinkusius mokinius, neleido jiems be tėvų eiti į laidotuves; pirmininkas ir minėtos mokytojos vaikštinėjo pas mokinių tėvus ir įkalbinėjo juos neleisti savo vaikų į laidotuves, grąšino jiems mažinti elgesio ir mokslo dalykų pažymius.

Nepaisant visų grąšinimų, laidotuvės vyko su religinėmis apeigomis, dalyvavo nemažai mokinių, dalis jų buvo pasipuošę tautiniais drabužiais. Parapijos klebonas kun. Feliksas BALIŪNAS pasakė prasmingą pamokslą ir palydėjo į vietines kapines.

NELEIDO APLANKYTI TĖVO KAPĄ

Su kokiais sunkumais ir nemalonumais dažnai susiduria užsienio lietuviai lankydami Lietuvoje liudija Australijoje gyvenančio lietuvių žurnalisto Antano Laukaičio atvejis. Laukaičiui, kaip jis pats papasakojo lietuvių spaudai, nebuvo duotas leidimas antrą kartą nuvažiuoti į Lietuvą, kur norėjo dalyvauti motinos antkapio pašventinime. Prieš kelerius metus pirmą kartą besilankydamas Lietuvoje, ten gavęs žodinį aukšto pareigūno leidimą iš Vilniaus aplankyti tėvo kapą ir sunkiai sergančią motiną Kaune. Tačiau, jam bevažiuojant iš Vilniaus į Kauną, buvo milicininkų sulaikytas ir sugrąžintas į Vilnių. Čia jam buvo atimta viza, įsakant per penkias valandas iš Vilniaus išvykti. Maskvoje jam buvo pranešta, kad už kelionę be leidimo už Vilniaus ribų, jam nebus leista penkerius metus įvažiuoti į Sovietų Sąjungą, taigi, ir į Lietuvą, kurią sovietai laiko sąjungos dalimi. Taip buvo pasielgta su žmogumi, norėjusiu aplankyti tėvo kapą ir paskutinį kartą pasimatyti su sunkiai sergančia motina.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado – Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

LIETUVIAI PASAULYJE

VENEZUELA

Lanko ir "atsiskyrėlius"

Kun. Urbaitis, siūsdamas iš Venezuelos kalėdinius sveikinimus ne tik namiškiams, o ir visiems parapiečiams, pristato trumpą savo veiklos apžvalgą "Jau trys mėnesiai kai iš Brazilijos atvykau į Venezuelą mirtinai sergančiam, buvusiam kartu su manimi misionieriu Kinijoje, kun. Antanui Perkumui, į talką". Ir sakosi jau spėjęs aplankyti visas svarbesnes lietuvių apylinkes ir sub-apylinkes, kai kur pakartotinai kas mėnesį – su pamaldomis, o pastaruoju laiku su kalėdojimu. Išvažinėjęs 6.000 km, apie 4.000 km. vėžinamas inž. Zenono Garšvos, kuriam jaučiasi labai dėkingas.

Ieško – ir suranda – net patiems lietuviams nežinomų tautiečių. Viena iš tokių – "Baltijos Žuvėdra", rašytoja Devojodaitienė, gyvenanti Yuritagua priemiesty, apie 25 km nuo Barquisimeto. 80-metė rašytoja jį apdovanojusi antruoju tomu savo kūrinio "Grandinės" (pirmasis jau išsisėmęs); ir turinti paruošusi spaudai daugiau medžiagos.

Dar neaplankęs "garsaus svetur, nežinomo saviems" – tam tikro "atsiskyrėlio" geologo, Aleksandro Laimos (Laimės?). Jis yra aprašytas Italijos alpinistų spaudoje kaip lietuvis – "Lituanas" (ne latvis, kaip kas čia galvoja). Gyvena turistinėje, bet sunkiai prieinamoj Canaima vietovėje, Orkidėjos Saloj (Isla Orquidea). Čia, Bolivaro valstijos kalnuose, jis vedžioja "alpinistus" – tyrinėtojus, pats išlaipiojęs, ištyręs ir aprašęs 10 tokių kalnų (o dar lieka ištirti kiti 64 kalnai). Kun. Urbaitis tikisi ir jį aplankyti, "nes niekas kitas – sako – to tikriausiai nepadarys".

Venezuelos lietuviai ruošiasi sutikti naują vyskupą, kuris atvyks į Karaką sausio 31 dieną. Padėjęs vyskupui aplankyti Venezuelos lietuviškas apylinkes, vasario 11 kartu su Ganytoju patrauks Brazilijos link.

Kun. Perkumo žinios

Jau keturi mėnesiai kai Popiežiškios Lietuvių Misijos Venezueloje vedėjas, kun. Antanas Perkumas, kenčia žiauraus vėžio kamuojamas. "Misionieriaus kūnas kasdien daugiau džiūsta, gyvybė gęsta, tačiau širdis lieka stipri ir dvasia dosni", rašo kun. Urbaitis.

Advento pradžioj Karako lietuviai padėkos pamaldomis bažnyčioje paminėjo 33 metus kun. Perkumo apaštalinimo Venezueloj. Gruodžio 7 kun. Urbaitis atlaikė Mišias prie ligonio lovos,

o vietos saleziečiai (dauguma buvę jo auklėtiniai) kartu su lietuviais susirinko jo pasveikinti saleziečių provincijos namo ligoninėj.

Sulįsęs, silpnas, net lovoj nepasijudantis, vistik dar ryžtingai laukia naujų lietuvių vyskupo apsilankymo.

I T A L I J A

KRIKŠČIONYBĖ IR SOCIALIZMAS

Tokia tema praėjo ką tik pasibaigusi "Europos Krikščionių Socialistų Veiklos" (Action) konferencija Milane.

Ta organizacija nėra partija, bet sąjūdis suartinti socializmą su krikščionybe. Kalbėtojai vienas po kito kėlė klausimą, ar socializmui yra daugiau reikalinga krikščionybė, ar krikščionybei – socializmas. Išvadoje – vieni kitus gali teigiamai papildyti. Kartu veikdami gali geriau aprūpinti nuskriaustuosius, neturtinguosius ir padėti išlyginti nelygybes pasaulyje.

Istorijoje ne kartą socialistai pasidavė diktatoriams, kaip krikščionys parduė Kristų už 30 grašnių. dėl to reikalinga tiems dviem judėjimams susivienyti, surasti sintezę tarp Biblijos ir Socializmo. Reikia kovoti prieš diktatūras, ar jos būtų iš dešinės ar iš kairės. Tą ypatingai užakcentavo italų katalikų kunigas, ką tik grįžęs iš Pietų Amerikos, kur taip vadina m. jį "Išsilaisvinimo teologija" yra labai populiaru. Skaitoma, kad ten kapitalizmas apvyly žmones ir leido diktatoriams įsigalėti. Kunigai eina su žmonėmis prieš diktatūrines valdžias, siekdami ne vien laimės danguje, bet ir ant žemės.

Ispanijos Socialistų Partijos atstovas prisipažino, kad jie turi stiprų kairiųjų sparną, kuris reikalauja išmesti Amerikos bazes iš Ispanijos ir išeiti iš Šiaurės Atlanto Organizacijos (NATO). Tačiau dauguma katalikų (52 proc.) balsuoja už socialistus, nes ten nėra krikščionių demokratų partijos.

Konferencija truko dvi dienas, sutraukusi apie 50 dalyvių iš įvairių Europos kraštų. Kalbas pasakė atstovai iš Italijos, Prancūzijos, Belgijos, Graikijos, Kipro, Maltos ir Ispanijos. Oficialios kalbos buvo prancūzų ir anglų. Dauguma kalbėtojų vartojo anglų kalbą. Visos kalbos buvo verčiamos į italų kalbą.

Pirmą kartą į konferenciją buvo pakviesti Egzių Socialdemokratų partijų atstovai. Jie, žinoma, daugiausia lietuvių savo kraštų reikalus. Kalbėjo vengras, gyvenantis Švedijoje, bulgaras, gyvenantis Austrijoje, čekoslovakas, gyvenantis Šveicarijoje ir lietuvis, gyvenantis Anglijoje, atstovavęs Lietuvos Socialdemokra-

tų partiją. Jo kalba apie Lietuvos likimo apžvalgą, Socialdemokratų partijos įsikūrimą ir religijos persekiojimą po sovietais buvo labai palankiai klausytojų sutikta. Netoli Milano gyvenantis kun. Tasius Ereminas irgi aktyviai dalyvavo konferencijoje, garsindamas Lietuvos vardą.

Konferencija vyko specialiai tokiam reikalui skirtuose namuose ("Palazzo ex Stelline"). Tų namų savininkai, miesto ir apylinkės savivaldybė, apmokėjo dalyvių pragyvenimą konferencijos metu.

Organizacija "Europos Krikščionių Socialistų Veikla" (European Christian Socialist Action), įsisteigė 1976 metais. Jos steigėjas ir dabartinis nenuilstamas vadas yra prof. Alfredo Luciani, kuris aukoja visą savo energiją ir atliekamą laiką tai organizacijai, kad sujungti Europos krikščionių socialistus į vieną organą.

"E.L." korespondentas

1985 gruodžio 5

Ponui Jonui Tatarūnui
Brazilijos LB Krašto Valdybos
Pirmininkui

Gerbiamas Pirmininke,

Artėjančiu Šv. Kalėdų proga, sveikiname Jus ir Jūsų valdybos narius linkėdami visiems daug sėkmės ir laimės Naujuose Metuose.

Dėkojame Jums už darbą vadovaujant Jūsų krašto Lietuvių Bendruomenei ir už nuoširdžius ryšius bei paramą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai.

Linksmų Švenčių.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
valdybos vardu,

Vytautas Kamantas
Pirmininkas

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Maria BRASLAUSKIENĖ	Cr.150.000
Antonia Vidmantas	Cr.150.000
Stepas URBIETIS	Cr.150.000
Elena VOJEVODSKIENĖ	Cr.150.000
Jonas SILICKAS	Cr.150.000
Jonas BAGDŽIUS	Cr. 60.000
Mario Jorge SINKUNAS	Cr.150.000
Jurgis KAVALIUNAS	Cr.150.000
Angela JOTEIKA	Cr.150.000
Veronika MUSTEIKIS	Cr.150.000
Emilija PETKEVIČIUS	Cr.150.000
Liudas RALICKAS	Cr.150.000
Eduardo JAKŠTYS	Cr.150.000
Wenceslau JAKOCIUNAS	Cr.150.000
Vytautas VOSYLIUS	Cr.150.000
Jonas ŠEPETAUSKAS	Cr.200.000
Alberto PAVILIONIS	Cr.150.000
Veronika DIMŠIENĖ	Cr.200.000
Antanas RUDYS	Cr.150.000
Celia MITRULIENĖ	Cr.200.000

AFRIKOS MISIONIERIAUS RŪPESČIAI IR DŽIAUGSMAI

Mielieji Bičiuliai, jau praėjo vieneri metai, kai palikau Europą, kur buvau vykęs gydytis, atgauti jėgų ir aplankyti parapijas bei Gerardius: buvau pagulvęs pasistūmėti ir iki JAV-bių bei Kanados, bet tas brangus laikas... Tad jus aplanau bent šiuo laišku, su viltimi, kad per ateinančias atostogas 1986 metų paauigoje galėsiu ir į Ameriką nuvykti.

Čia tęsiame kasdieninę kovą prieš didelį neturtą ir negalime likti neveiklūs ar net priprasti prie šito kasdienio neturto vaizdo. Ypač skauda širdžiai, kai matai jaunimą be šviesesnės ateities. Tad, kad padėjus jaunimui, kurs neturi jokių kitų pragyvenimo galimybių, kaip kad tik kaupu apdirbti sklypelį žemės, pradėjau prieš kelis metus su Vakarų Vokietijos Valdžios pagalba suorganizuoti ūkį ir vietą, kur jaunimas galėtų išmokti pažangiau apdirbti žemę, auginti gyvulius, išmokyti ir šiek tiek murininkystės bei staliorystės.

Kai prieš metus grįžau iš Europos, tuoj pat su jaunimu praleidžiau savaitę tame ūkyje: stovyklavome, bet praktiškai, tai buvo įtempto darbo laikotarpis, nes ruošėme sklypą naujai sėklai. Čia jaunimėlis įpratęs sunkiai dirbti: per tris mėnesius, kai buvau Europoje, jie paprastais kaupuais išlygino 50 m. ilgumo kelią link jaunimo namų išlygino ir žaidimo aikštelę, ir tai sausros metu, kuomet žemė kieta kaip uola. Tikrai didžiulė vausi šiuo jaunimu, kai jie man parodė savo darbo rezultata. Vienas pavyzdėlis, kiek jie užgrūdinti: atvykimo dieną į aerodromą atėjo manęs pasitikti apie 50 jaunimo, pėsčiomis jie keliavo dvi valandas, gi reikėjo kitų dviejų valandų parengti namo. Kai apie 10 val. vakaro su jais atsisveikinau, jų paklausiau kur ir ką valgys, nes pas juos namie trobose nėra nei elektros nei valgio tokiu metu: nes bendrai visa šeima sugula apie 8 val. vakaro, vaikai ant žemės ir valgio niekad neatlieka, priešingai, jo visad per mažai. Tą vakarą jie ėjo išmiegoti į gretimą Saleziečių mokyklą, miegojo vienoje klasėje ant pliausių. Tad į mano klausimą, ką jie valgys, visi jie vienbalsiai atsakė: "Šį vakarą mums nereikia valgio: džiaugsmas, kad vėl esame kartu, mus pasotina".

Su tolimesne V. Vokietijos Valdžios pagalba galėjome pastatyti kitas patalpas, reikalingos platesnei veiklai. Tokiu būdu ūkis išsivystė ligi mažo kaimo — ant kalvos šlaito yra apie 10 pastatų.

Daug mums padėjo paskutinė vasara 12 jaunuoliai vokiečiai, darbininkai (Kulping organizacijos nariai): per vieną mėnesį jie gyveno su mūsų jaunimu ir įrengė pagrindinį pastatą, kur apie 60 jaunimo galės apsistoti, praleisti stovyklas, savaitgalius. Kiti ten pastoviai gyvena ir apdirba žemę, prižiūri gyvulius: turime ten tris karves, kiauliu, ožkų, vištų ir t.t. Kaip minėjau, jaunimas ir išmoksta murininkystę, staliorystę, apdirbti geležį, mergaitės išmoksta pažangiau virti, siūti, megzti, tačiau tas kaimas ne amatų mokykla, bet yra visų pirma vieta, kur darniame gyvenime ir bendru darbu jaunimas galėtų įsisąmoninti, kad gali savo jėgomis pagerinti gyvenimo sąlygas ir savo jėgomis po truputį galės išsigeibėti iš juodo vargo, pasisavinę praktiškų žinių ir tvirtų įpročių šitame jaunimo kaime.

Kaimo viduryje stovi koplyčia, reikšmingiaženklis, kad esame giliai žmogiška bendruomenė, kur nori rimtai įgyvendinti žmogumi tapusio Dievo Sūnaus pavyzdį ir mums paliktą užduotį, būtent daryti visa, kad mūsų ir kitų žmonių gyvenimas būtų tikrai prideramas žmogaus prigimčiai ir užduočiai.

Aišku, visa tai pareikalaus nemažai mano laiko ir energijos: vieną kartą per savaitę vykdavau jaunimo kaimo, sekdavau jų darbus, paskirdavau naujų darbų apmokėdavau darbininkus, tokiu būdu savo poilsio dienas praleisdavau statybos vietoje.

Nors suteikiu didelį dėmesį jaunimui, bet pagrindinis darbas yra parapijoje, kurio visa atsakomybė ant mano, kaip klebono, pečių. Parapija didelė, apie 25.000 sielų. Kad galėtume kaip nors pasiekti visus krikščionis, stengiamės atnaujinti jų susigrupavimą. Lig šiolei viena kalvos bendruomenė, apimdavo apie 500-600 žmonių, dabar po truputį jas padalinam į mažesnes, 10-15 šeimų grupes. Aišku, vien suskirstyti neužtenka ir tų mažų bendruomenių atsakingieji turi būti tam paruošti. Vyskupijoje turime centrą, kur mūsų krikščionys, — vyrai, moterys, jaunimas — apmokami pasroralinėje veikloje ir tokiu būdu mums padeda kaip nors pasiekti šią didelę krikščio-

nių masę. Man tai reiškia dažnai išvykti, lankyti žmones išmėtytus ant kalvų, nes čia kaimų nėra. Aišku, vykstu pas juos ne vien organizavimui, bet lankau ligonius, senelius, seneles, vargšus, stengiuosi juos pailsinti tikėjimo paguoda, bet bandau jiems ir konkrečiai padėti, atnešdamas vaistų, dekių, laikau šv. Mišias jų kieme, liuose po medžiu ar trobose. Neseniai, kai laikiau šv. Mišias pas vieną krikščionį, Praną, kurio viena koja amputuota, matau, kad jo trobelė griūvanti; kad ji man neužgriūtų ant galvos, šv. Mišias laikiau lauke ant krėslo.

Po šv. Mišių pasakiau Praną gimimams ir draugams pasistengti ir padėti Pranui pasistatyti naują trobelę. Kai tad po kiek laiko sugrįžau, trobos sienos buvo pastatytos, nors tik iš molio ir žolių, bet taip čia paprastai stato trobeles, nes neturi pinigų cementui ir pan. Tuomet ir aš daviau Pranui pinigų, kad galėtų nusipirkti banguotinių skardų, kas čia skaitosi jau labai pažangus stogas. Tokiu atveju turime nuolatos: žmonės reikalingi pagalbos visais atžvilgiais ir mes, ačiū Dievui, galime jiems padėti, nes esame ištikimai patikimi krikščionių Europoje ir Amerikoje, tarpe kurių ir Jūs, mielieji bičiuliai tautiečiai.

Todėl ir galime čia tęsti su džiaugsmu ir pasitikėjimu. Darbų vis daug, pav. per Velykas turėjome apie 500 krikštų tarpe kurių nemažai saugusiųjų. Aišku, vieni skaičiai nedaug ką pasako, bet čionykščiai žmonės savo nuoširdžiu noru ir veržlumu link žmogiškesnio gyvenimo ir tikėjimo prasmingumo, mus padrąsina nepalikti nelengvą užduotį ir tęsti darbą jų tarpe. Ir jie mums visai padeda, kad ir čia Bažnyčia taptų gyva bendruomene, turinti kaip pirmąją taisyklę dosnumą Kristaus meilėje.

Dosnume, savęs dovanojime linkime Jums visiems tikro džiaugsmo Jėzaus Kristaus Gimimo šventėje ir Viešpaties meilės palaimos Naujiems 1986 metams

Nuoširdžiai,

Kun. Hermanas Šulcas
ir bičiuliai Raundiečiai

Dra. HELGA HERING

MÉDICA — GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS
Rua Quartim Barbosa, 6 — B. do Limão
Fone: 265-7590
De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.
KALBAMA LIETUVIŠKAI

A. Sliesoraitis
G. Bačelis

AUTO POSTO N. S. DAS GRAÇAS LTDA.

Rua Chavantes, 211
Pari — Tel. 93-6294

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas.
Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6848
SÃO CAETANO DO SUL

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ SVEIKINA

1985 m. Kalėdos

Mieli tautiečiai tėvynėje, tremtyje ir išeivijoje.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1986-ųjų Metų proga sveikiname Jus visus išsisklaidžiusius plačiame pasaulyje, linkėdami vieni kitiems meilės, vilties, stiprybės ir geresnės ateities.

Nežiūrint kur begyventume, visi lietuviai esame tos pačios tautos vaikai, broliai ir seserys. Mus visus jungia garbinga mūsų tautos praeitis, papročiai, tautinės ir valstybinės tradicijos, kultūra, kalba ir mūsų visų bendras tikslas – laisva nepriklausoma Lietuva.

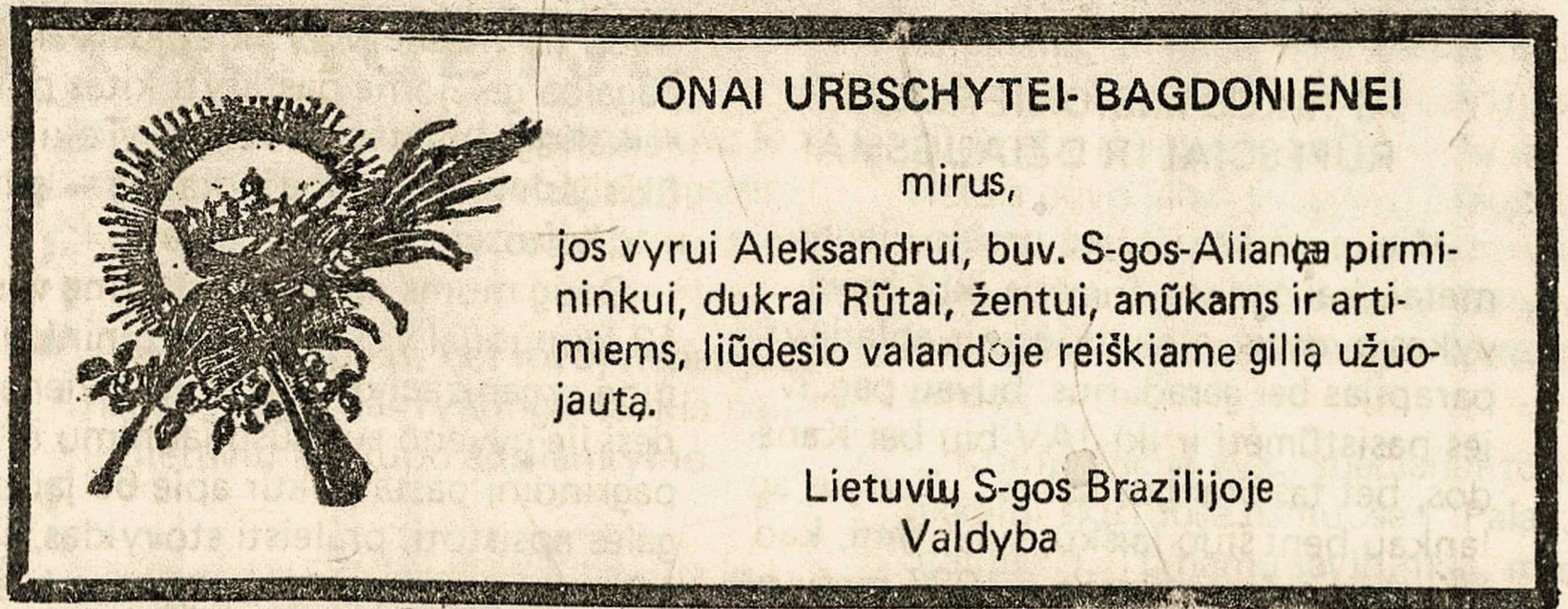
Dauguma mūsų tautiečių okupuotoje tėvynėje viešai ar slaptai dirba, kuria ir kovoja už savo tautos geresnį gyvenimą ir viltingesnę ateitį. Kiti, atsidūrę tremtyje ar Sovietų Sąjungos kalėjimuose, kenčia už savo tėvynę, tuo išreiškdami lietuvių tautos pasipriešinimą okupantui. Dar kiti, pasklidę laisvajame pasaulyje ir sudarę vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, siekiame išlaikyti tautinį sąmoningumą, kad galėtume daugiau ir geriau padėti savo broliams ir seserims tėvų žemėje pasiekti mūsų visų bendrąjį tikslą.

Artėjančios šventės tegui mums dar kartą primena, kad turime vieni kitiems padėti. Išeivijos lietuviams yra reikalinga dvasinė parama ir tautos meilė ateinanti iš tautos kamieno tėvynėje per asmeniškų ryšių, pagrindžio spaudą ir kitus santykiavimo būdus, kad mes išliktumėme sąmoningi lietuviai ir tvirtesni kovoje už Lietuvos laisvę. Okupuotoje tėvynėje, tremtyje ir kalėjimuose esantiems tautiečiams yra reikalingas išeivijos lietuvių nuolatinis rūpestis ir vieningos pastangos jų troškimams įgyvendinti.

Pradėdami Naujuosius Metus stiprinkime mūsų tautiečių tarpusavę pagarbą ir meilę pasiryždami padėti vieni kitiems ir bendromis jėgomis siekime laisvės Lietuvai.

Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt.

Vytautas Kamantas
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos Pirmininkas

ONAI URBSCHYTEI- BAGDONIENEI

mirus,

jos vyrui Aleksandrui, buv. S-gos Aliančos pirmininkui, dukrai Rūtai, žentui, anūkams ir artimiesiems, liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą.

Lietuvių S-gos Brazilijoje
Valdyba

MŪSŲ MIRUSIEJI

BRONĖ ŠAPOLAITĖ

mus paliko paskutinį praeitų metų sekmadienį, gruodžio 29 dieną. Baigiantis metams Dievas, panorėjo ją išlaisvinti iš paraližo ligos ir kančių pančių, kuriais buvo sukaustyta beveik 20 metų. Bronė visuomet mums davė didelės kantrybės ir ramumo pavyzdį: niekad nesiskundė, o su ją lankančiais vis įstengdavo būti linksma ir juokauti. Tai jai nebuvo lengva, nes keletą metų jos motina sirgo ir negalėjo pasikelti iš lovos, o paskui ir tėvas atsirado tokiose pačiose sąlygose. Pati Bronė prieš 5 metus taip susirgo, kad nebegalėjo pati nieko padaryti ir jai reikėjo kitų nuolatinės priežiūros. Dar per Kalėdas ją aplankė ir negalvojom, kad bus paskutinis pasimatymas. Ji tačiau nujautė, kad daugiau su mumis nebesimats ir todėl su visais gražiai atsisveikino. Bronė Šapolaitė buvo Dievo nepaprastai apdovanota siela, kuri davė visiems giliaus tikėjimo liūdiujimą. Taigi nebuvo nuostabu, kad per 7-tos dienos mišias buvo pilna bažnyčia žmonių.

Bronė buvo gimusi Anykščiuose 1926 metais ir su tėvais bei broliais atvyko Brazilijon 1930 metais. Pradžioje gyvento Regente Feijó SP. 1939 metais atvyko į S. Paulo. Čia gyvendami

Bom Retiro beveik visa šeima dirbo prie siuvimo. 1950 metais persikėlė gyventi į Casa Verde, kur brolis Jonas atidarė savo siuvimo dirbtuvę. Tačiau čia negalėjo ilgai džiaugtis ramiu gyvenimu, nes neužilgo pradėjo kankinti deformuojantis reumatizmas, kuris kas kart ir vis tolyn blogėjo, be jokios galimybės pasveikti. Per šį laiką Bronė tikėjimas probrendo ir kančios bei pasiaukojimo sąmonė. Kaip ant altoriaus padėta šventata žvakė lėtai ji degė ir aukojosi Dievui.

Yra nuostabi jos brolių ir kitų giminių pasiaukojimo ir paslaugos dvasių. Per tiek metų meiliai prižiūrėti ligoni ir ja rūpintis. Daug gerų kaimynių ją nuolat lankydavo. Labdaros Ratelis taip pat ją lankydavo bent kartą į mėnesį ir reikalui esant padėdavo.

Bronė iškeliaudama amžinybėn paliko didelę tuštumą mūsų tarpe. Ji dar neturėjo 60 metų, bet jau buvo pribrendusi amžinybei. Jos liūdi brolis Jonas su šeima, brolis Petras su šeima ir brolis Antanas su šeima. JAV-bėse taip pat liūdi dėdė Steponas Karvelis ir kiti giminės Lietuvoje. Čia Bronės liūdi Labdaros Ratelio nariai ir visi kaimynai. Ant pomirtinio paveikslėlio yra parašyta: "EU ESTOU EM PAZ – BRUNA 29.12.85". Tu esi Dievo ramybėje, visiems kurie tau padėjo prašyk, kad Dievas gausiai atlygintų.

JUOZAS MIKULIS mirė sausio 5 dieną. Buvo ilgą laiką psichiatrinėje ligoninėje. Jį nuolat lankydavo sesuo Filomena Černiauskiene iš Casa Verde.

IEŠKOMAS SENAS NAMAS PARDAVIMUI

V. Zelinos rajone. Skambinti
Vytui. Tel.: 216-6168.

ADVOCACIA

ADMINISTRAÇÃO DE CONDOMINIOS

AFFONSO ALIONIS

OAB S/P 43890

Advogado - Contador

Av. Prestes Maia, 241 - 7º and. cj. 709

CEP 01031 - Centro - São Paulo

Telefones: 228-7088 escrit.

918-2196 resid.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 Vila Sacadura Cabral - S. André

VIENYBĖS KLAUSIMAS KOLONIJOJE

Turbūt visi skaitėte MŪSŲ LIETUVOS 1985 m. 47-tam numery p. Halinos Mošinskienės "kuklią sugestiją", kuri tačiau galėtų būti pavadinta patriotine sugestija: "Bendromis pajėgomis visus kliūtys (bus, nugalėtos, jei rasime savo tarpe bendrą tikslą, bendrą impulsą išsilaikyti lietuviams".

Vienybės klausimas kolonijoje jau yra seniai subrendęs.

Pirmoje eilėje, žinoma, ta vienybė turėtų apjungti dvi mūsų kolonijos organizacijas – Brazilijos Lietuvių Bendruomenę ir Brazilijos Lietuvių Sąjungą.

Visi žinome, jog galybė glūdi vienybėje. Jei šeima, organizacija, tauta yra vieninga, nei pragaro siautimas jos nugalės.

Vienybė daro stebuklus. Tik prisiminkime 1918-20 metus, kuomet mūsų tauta, be mažiausių partinių pasiskirstymų, be ambicijų, visi kaip vienas žmogus, vienybėje, nugalėjo net kelis galiūnus ir išsikovojo savo Nepriklausomybę. Be vienybės mes to nebūtume pasiekę.

Paimkime dabar mūsų kolonijos padėtį ir paklauskime: Kodėl dvi virš minėtos didžiausios kolonijos organizacijos negali susijungti vieningam kolonijos lietuviybės išlaikymo darbui? Kas jas skiria? – Nerandu atsakymo.

Kaip matyti iš abiejų organizacijų pasisakymų ir veiksmų, abiem rūpi tik lietuviybės išlaikymas ir Tėvynės išvadavimo darbas. Taigi nematau, nieko, kas jas turėtų skirti vieną po kitos.

Brazilijos Lietuvių Sąjunga gražiai valdo Tėvynės ir visų Brazilijos lietuvių turtą, skirtą – svarbiausia – švietimo reikalams. O tuo tarpu šiuo klausimu labiausiai rūpinasi Brazilijos Lietuvių Bendruomenė.

Brazilijos Lietuvių Sąjunga valdo pastatus, kurie turėtų būti ir dabar, nors dalinai, panaudoti lietuviškom mokyklom. Toks buvo svarbiausias jos tikslas. Kitaip dingsta ir pati šios organizacijos prasmė. O Brazilijos Li-

tuvių Bendruomenė skundžiasi stoka patalpų, kur galėtų veikti liuanistinės mokyklos, kur organizuotas lietuvių jaunimas turėtų sąlygas susirinkti ir savo veikimą pravesti.

Šis opus kultūrinis klausimas, ir visi kiti kolonijos reikalai, šiom dviem organizacijom susijungus, savaime išsprendžiamas ir viskas žymiai pagerėtų. Priėję tamptariau prisijungtų ir visos kitos mažesnės organizacijos. Ir susidarytų vieningas švietimo, kultūros ir mūsų lietuviškų tradicijų puoseleėjimo vienetas. Taip persiorganizavus, šiam vienetai priklausytų visi kolonijos lietuviams.

Organizacijoms persitvarkius, turės būti paruošti statutai, kur aiškiai turi būti numatyta turimo turto tikslas ir jo likimas ateityje.

Pagalvokime tad visi rimtai, be užkulisinų minčių ir ambicijos. Turėkim gyvenime tik lietuviybės išlaikymą šioje kolonijoje ir mūsų Tėvynės išvadavimą. Tas mus visus turi jungti, nes nebelieka kas mus galėtų skirti.

"Kai du stas, visados daugiau padarys.."

Mano nuomone, reikalas yra labai svarbus ir skubus; kiekviena valanda yra brangi, nes jau yra gerokai pavėluota.

Reikia abiejų organizacijų valdyboms tuojau susirinkti ir rimtai apsvaryti galimybes šiom dviem organizacijom bendromis jėgomis stoti į istorinį šios kolonijos lietuvišką darbą. Kitaip kolonijos ir pasaulio lietuvių istorija žiauriai mus pasmerks.

Kpt. J. Čiužinskas

LAISVĖS SIMBOLIS – GAIVINA ATEITĮ –

taip prasitardavo, mūsų tėvai, tėvų tėvai... O ir tie, neseniai tik pajutę Laisvą Lietuvą rimti, visada susimąstę kariai generolai, universiteto profesoriai, ministeriai ir... I-jo karo keliolika lietuvių invalidų, kurie kasdieną atlikdavo nuostabiai jaudinančias apeigas prie Laisvės Paminklo ir "Nežinomo Kareivio" iš akmenų sukrautos "piramidės" formos kapo, ten pat "Karo Muziejaus" Sodelyje, kur buvo ir akmens granito aukuras ir grojant Invalidų orkestrui Lietuvos Himną suliepsnodavo "laužu" simbolinė ugnelė, o kai lengvų dūmų debesėlis apsiausdavo lyg ilgesingais audiniais anąjį "Nežinomo Kareivio" akmenų "piramidę" – grojo orkestras maldą j "Mariją, Mariją..." –

Abejoju, ar dar yra ištikę bent keliolika asmenų, primenančių tas apeigas.

O aš, jas pergyvenau labai dažnai, nes teko nuo 1929 m. – 1930 m., gyventi, kaip tik Donelaičio g-vės kampe su "Karo Muziejaus" aikšte. Turėdama laisvą valandėlę nuo paskaitų – muskubėdavau su draugėmis. Čia, gal stebėdama, matydavau, kaip nuinkndavo garbingos galvos, kaip kariškiai pilnoje uniformoje, tiesūs atiduodavo pagarbą žuvusiems, o civiliai nuėmę skrybėles nuinkndavo galvas ir... ašaros riedėjo pro akinius, pro ūsus ant elegantiškų atlapų. Dievuliau, kaip daug meilės sugėrė Lietuvos žemė. – Jau ir dabar laikosi. Ir štai. – 40 metų svetur nukubėjus, svetimuosna kraštuosna sustojus – prieš akis "Laisvės paminklas" – taip savas iš anų laikų, kad ir tik "kopija".. – O vienok, gyvas. – Praeities vaizdai slinko prieš akis, ieškojau tų veidų, kurie man davė laimę gyventi. Nepriklausomus Lietuvos gyvenimą, draugų su kuriais jame subrendome... – Štai Petras Šimonis... jau mano tėvelio a.a. kartos. Henrikas Valavičius – ir Jonukas, jauniausias broliukas Valavičių – Antano ir Klementinos sūnelis" – anais laikais žvalių akučių, gūvus berniukas tarp seserų ir brolio.

Ar, tada, studenčioke būdama, galėjau įsivaizduoti tuo kas yra jis drauge su žmona Aldona Dagelyte dabar?

Štai tikras pavyzdys visoms šeimoms – Ką mudu nutarėme – tą įvykdysime" – Nutarė ir įvykdė. Kas padėjo, prisidėjo aukomis, darbu, tai jau bus vėliau paskelbta oficialiai. Bet atiduodu savo nuoširdžią padėką Jonui ir Aldonai Valavičiams, kaip Nepriklausomus Lietuvos augintinė (šiandieną tik jos likutis) įvertindama jų didžiųjų "antžmogiškų" pastangų realizavimą – Lietuvių Imigrantų Istorijoje Brazilijoje.

Jų patriotizmas ir ryžtas tebūnie pavyzdžiu ateinančių kartų prieaugliui neieškant įkvėpimo tėviškę aplankius, bet šį taurų jausmą paveldėjus iš tėvų.

"Lietuviais gimę, lietuviams turime ir būt".

Ačiū visiems kurie tai supranta.

Halina Mošinskienė

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

A. Sliesoraitis
G. Bačelis

AUTO POSTO
ITAPEMA LTDA.

Est. Velha Rio-SP. Km.84
Jacareí – Tel. 51-4963

Chopperia Alexchopp

CHOPP – PIZZA – FRIOS
MÚSICA AO VIVO

RESERVADO PARA FESTAS

Rua Solon, 1062 - Tel. 223-2333 - Bom Retiro

MŪSŲ ŽINIUS

VYSKUPO KELIONĖS P. AMERIKOJAI

Artėja kelionė į Pietų Ameriką. Pasi-
dariau sekančias rezervacijas:

1. Iš New Yorko išskrendu sausio
30 d. Pan Am N° 217 5:10 P.M. ir tu-
rėčiau pasiekti Caracas 10:50 P.M.

2. Iš Caracas į Bogotą išskrendu va-
sario 6 Aeroperu—631 7:15 P.M.. Bo-
gotą turėčiau pasiekti 8:05 P.M.

3. Iš Bogotos į São Paulo išskrendu
vasario 13, Varig-873 9:30 P.M. ir
São Paulo turėčiau pasiekti vasario 14,
10:00 P.M. (Guarulhos aerouoste).

4. Iš São Paulo į Montevideo išskren-
du kovo 4 d. Pluma — N° 5 02 4:30
P.M. Montevideo turėčiau pasiekti
7:00 P.M.

5. Iš Montevideo į Buenos Aires iš-
skrendu kovo 12 Arolineas Argenti-
nas N° 215 9:00 A.M. ir turėčiau būti
Aero Parque aerodrome 9:35 A.M.

6. Iš Buenos Aires į New Yorką iš-
skrendu (iš Ezeiza) kovo 26 Pan Am
N° 202 6:45 P.M.

Atskrendu vienas; kun. Palubinskus
negalės. Fatimos Marijos statulą pasių-
siu tiesiog į São Paulo ir tegalėsiu atsi-
vežti tik į Braziliją ir Argentiją, nes
jos negalima paimti sykiu kaip bagažą.
Iki malonaus pasimatymo Jūsų krašte.

Nuoširdžiai Jūsų

Paulius A. Baltakis

C.C.: Dr. V. Dambra, Caracas; kun.
V. Mankeliūnas, Bogotá; Kun. M. Ta-
mošiūnas, SDB, Medelin; Kun. A.
Steigvilas, MIC, Buenos Aires; Kun. J.
Margis MIC, Rosário, kun. J. Šeškevi-
čius, São Paulo; kun. P. Gavėnas, SDB,
São Paulo, Kun. J. Giedrys, S.J. - Mun-
tevideo.

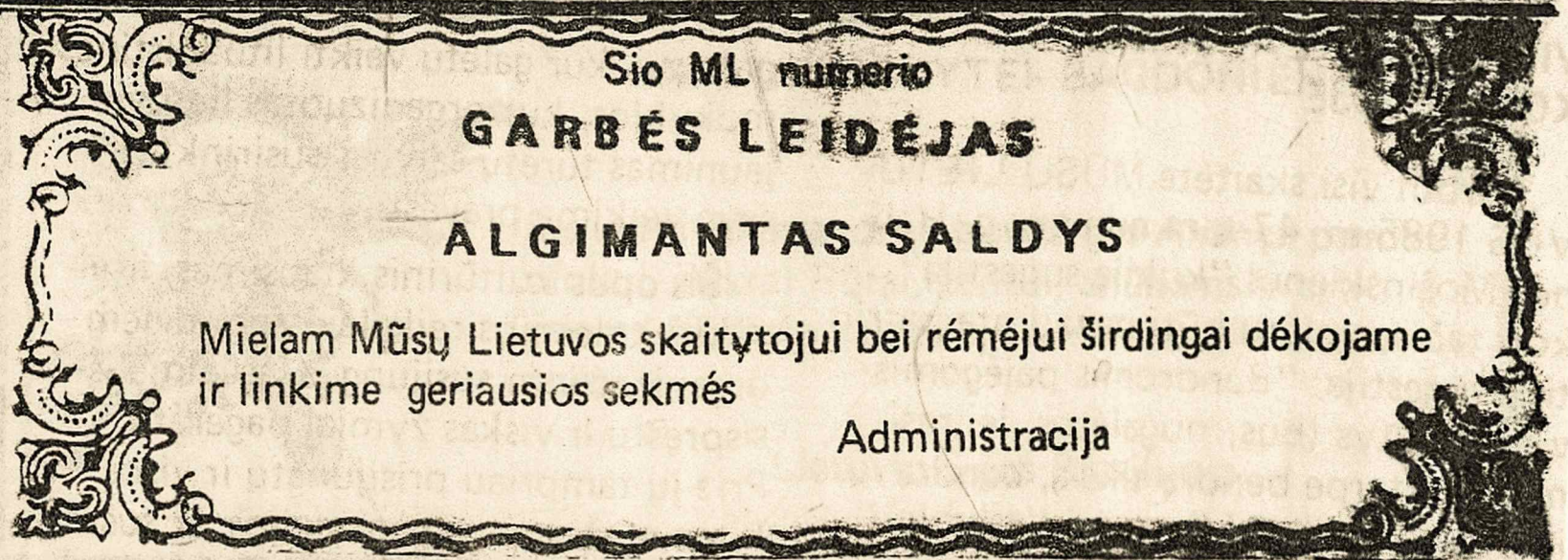
JAUNI PROFESIONALAI

DR. VITOR TUMAS

lietuvių kolonija džiaugiasi ir svei-
kina naują lietuvių mediką-gydytoją,
Dr. Viktorą Tumą, mūsų kolonijos vei-
kėjų Vytauto ir Aldonos Tumų sūnų.
Viešas diplomų įteikimas įvyko gruodžio
21 d. Medicinos Fakultete USP
de Ribeirão Preto, kur naujas gydyto-
jas specializuosis neurologijos srityje.

INŽ. PAULO BARSČEVIČIUS

Praėjusio gruodžio 21 d. São Car-
los USP Inžinerijos Fakultete įvyko
baigusių inžinerijos kursą diplomų į-
teikimas. Tarp jų, mechanikos inžine-
rijos laipsnį gavo inž. Paulius Barsčevi-
čius, Jonio ir Adelios Barsčevičių, gy-

Sio ML numero GARBĖS LEIDĖJAS

ALGIMANTAS SALDYS

Mielam Mūsų Lietuvos skaitytojui bei rėmėjui širdingai dėkojame
ir linkime geriausios sėkmės

Administracija

ALIANÇA LITUANA BRASILEIRA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊNCIA SOCIAL

Cumprindo as determinações legais dos seus Estatutos,
Artigos 29° e 33°, convocam os seus sócios para Assemblé-
ia Geral Ordinária, a realizar-se no dia 19 de Janeiro de
1986, às 18 horas, em sua sede social à Rua Lituânia, 67 -
São Paulo - Moóca, a fim de deliberarem a seguinte Ordem
do Dia:

- Abertura e leitura da Ata anterior;
- Relatório da Diretoria;
- Apresentação do balancete anual;
- Relatório da Comissão Revisora e seus pareceres;
- Vários assuntos de interesse da Aliança.

Não havendo número legal para a reunião em primeira
convocação, ficam os srs. associados convocados desde já
para se reunirem em segunda convocação às 18:30 horas,
no mesmo dia e local e será considerada válida a reunião
com qualquer número de sócios presentes.

São Paulo, 02 de Janeiro de 1986

Algimantas Saldys
Secretário

Alexandre Bumblis
Presidente

venančių Jaguaré rajone, sūnus. Tėvai
surengė vienam São Carlos restorane
priėmimą, kuriame dalyvavo ir būrys
lietuvių iš São Paulo.

Sveikinimų ir geriausios sėkmės
naujam inžinieriui.

RAŠO IŠ JAV-BIŲ

Buvęs Lietuvių konsulas São Paule,
Paulius Gaučys, negali užmiršti Brazi-
lijos. Ir vienaip ar kitaip ją randa paly-
ginimus su Šiaurės Amerika. "Jeigu pas-
jus sausra, tai Amazonės lietūs kanki-
na JAV. Floridoje užlieja gatves ir na-
mus, o Wisconsinine užverčia sniegais
net ir rūsis..."

Lapkričio gale vyko Čikagoje Lietu-
vių Mokslo ir Kūrybos simpoziumas.
Buvo 230 mokslininkų, daugiausia
jaunų, paskaitų. Buvau visai savaitei
ten nuvykęs ir per 4 dienas lankiau
kaikurias paskaitas (tuo pačiu metu
vyko 10 paskaitų, tai reikėjo pasirinkti
kas įdomiau, bet ir taip, dėl klausy-
tojų gausos, nevisur galėjau jeiti). Ste-
bėjau mūsų jaunų mokslininkų gera
lietuvių kalba. Taigi, turėjau gerą dva-

sinę atgaivą.

Buvo ir du labai geri koncertai. Vie-
name dalyvavo grynakraujė estė, Eva
Tamulėnaitė, kurios patėvis ją išmokė
gražiai lietuviškai kalbėti. Dabar ji dai-
nuoja Kopenhagos operoje. Ji daina-
vo lietuviškai, estiškai ir kitomis kal-
bomis.

SAUSIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname mūsų narius, kurie
švenčia savo gimtadienį šį mėnesį ir
linkime geriausios sėkmės.

- 01/01 — Elena Pavilionis
- 01/01 — Joana Satkūnas
- 04/01 — Marcia Pavilionis
- 13/01 — José Armando Tatarūnas
- 14/01 — Irene V. Butvinskis Barbosa
- 17/01 — Liudvikas Jarmalavičius
- 17/01 — Aldona L. Boguslauskas
- 20/01 — Aleksandras Just. Valavičius
- 22/01 — Silvana Aradzenka
- 28/01 — Claudia Pratali
- 31/01 — Ramutis Idika.

Lietuvių Sąjungos-Aliança
Valdyba